

Det sygeliggør mennesket, når vi forveksler stress med travlhed, skriver Svend Brinkmann. FOTO: LARS WITTRÖCK/SCANPIX

Patologisk diagnosesyge

INF.
25.1.2011

Svend Brinkmann, Professor i psykologi, Aalborg Universitet

Mette Klingsey retter et usædvanligt hårdt angreb mod mig i Information i weekenden.

Baseret på et enkelt citat fra Berlingske Tidende - »Hvor man før havde travlt, har man nu stress« - beskylder Klingsey mig over en hel avis side for at være kynisk og samfundsskadelig og vil lære mig »at tie stille med mit pjat«.

Klingsey fejllæser fuldstændig citatet, og misforstår dermed mine synspunkter. Citatet siger intet om, at alle mennesker med stress blot har travlt.

Selvfølger er der mange mennesker, som helt legitimt er sygemeldte med stressrelaterede tilstande. Klingsey gør sig skyldig i en elementær logisk fejl: Fordi alle hunde er pattedyr, betyder det ikke, at alle pattedyr er hunde.

Fordi folk, der har for travlt, i dag kaldes stressede, betyder det ikke, at alle stressede blot har travlt. Selvfølgelig ikke.

Jeg er helt enig med Klingsey i, at vi bør undgå at bebrejde individer for problemer, der har en samfundsmæssig oprindelse, og det er præcis et af budskaberne i min nye bog *Det diagnosticerede liv - sygdom uden grænser*.

Et af problemerne med dagens diagnoser er netop, at de ofte individualiserer sociale problemer. Det er derfor, jeg advarer imod per automatik at gribe til diagnoser og psykiatri, når mennesker oplever vanskeligheder.

Hvis f.eks. kravene på en arbejdsplads er urimelige, hjælper det jo ikke meget at sygeliggøre det enkelte menneske, der ikke kan leve op til kravene, og give det en diagnose. Det løser ikke problemet på lang sigt.

Diagnoser

Tværtimod lokaliserer diagnosen problemet i individet og ikke i det sociale. Diagnoser kommer meget let til at sygeliggøre alskens vanskeligheder og problemer som patologier, for derved at gøre problemerne håndterbare. Men dette er ikke altid til gavn for den enkelte. Problematikken er langt mere kompleks, end Klingsey giver udtryk for. Når mindst 8 procent af befolkningen aktuelt er på antidepressiv medicin, er det da fordi, vi er meget mere syge end før, eller fordi vores sygdomsbegreb har ændret sig? Eller begge dele? Vi ved det ikke med sikkerhed.

Men frem for blindt at tro på psykiatriens og medicinalindustriens påstande om, at 25 procent af befolkningen kan få mindst en psykiatrisk diagnose på et år, mener jeg, vi bør diskutere, om vi er i færd med at nedbryde grænserne mellem patologi og normalitet, psykiske lidelser og livsproblemer - og om dette virkelig er til gavn for samfundet og de psykiatriske patienter.

Dette kræver en sober debat på et oplyst grundlag, og ikke ubegrundede påstande om kynisme og samfundsskadelig virksomhed.